

اخبار کتاب

هولناکی زندگی

نگاهی به رمان «گوازه سربازی رویدادها»

فرزانه فرهنگ

منتقد و داستان‌نویس

سومین رمان مهدی جعفری داستان انسان امروز است، داستان تسلیم و تمکین وی در واقعیت اجتماع. «گوازه سربازی رویدادها» به رغم نامش یک وضعیت را به شوخی شرح نمی‌دهد؛ شما را درون یک دستگاه خریدکن می‌اندازد. جعفری جغرافیای رمان را در دو منطقه تشکیل داده، دستگاه و مکان‌های بیهوش که در یک انسترس خفقان آور مجموع شده‌اند. اجزای این جهان همه تنه‌بند و در تلاشتند تا خود را در وضعیت فرارخوانده شده باز یابند. وینگه‌ای که سرتاسر رمان به گوش می‌رسد هم‌گام با رویدادها خود را به مجسمه می‌کوباند؛ «مراد بعد از یک هفته هنوز هم باور نمی‌کردن این بیرون زندگی اش منتظر اوست؛ اسبابی که توی آن آپارتمان اجاره‌ای جا گذاشته و زنی که معلوم نیست کجا رفته است؛ اما می‌گذاشت تا وقایع او را پیش ببرند. هیچ وقت نفهمید با آن دستگاه‌ها چه می‌سازند چون خروجی دستگاه آن طرف دیوار بود، جایی که کنترل نام داشت و آنها حتی نمی‌دانستند کجاست.» روایت به شکل رئال پیش می‌رود. حداقل رئال به لحاظ ساختار جامعه‌ای که ما در آن زندگی می‌کنیم. با این حال فضاسازی، متن را به داستان‌های سورئال نزدیک می‌کند. انسان در این جغرافیا وقتی که در دستگاه است، دارد می‌گوید تا چیزی بیگانه بسازد و به محض اینکه از دستگاه بیرون می‌افتد، دست و پا می‌زند تا دوباره در ریل قرار بگیرد. گویی هرگز فعالیت نداشته و برای حفظ تابعیت خود می‌جنگد.

شخصیت‌ها لیه‌الانفعال و فرار قرار دارند. بیش‌ترین کنش‌شان تلاش برای بازگشت به وضعیت پیشین است. سوزه‌ها در این رمان چه مراد چه ایوب چه فتانه حتی نویسنده اندیشه، طریقه‌فکر باقی‌ذاتی جز همان که آپاراتوس برایشته‌ای تعیین کرده، ندارند. دور خودشان می‌چرخند، تسلیم‌اند و فقط می‌خواهند در امنیت زنده بمانند. آنها نه به چرایی وضع‌شان علاقه‌ای دارند و نه به فهمیدن اینکه دارد چه به سرشان می‌آید. آنها در گشت‌های دور سقوط کرده‌اند. جنبه و به دلایلی شکنجه و زندانی می‌کنند. با واسطه‌ی پیشینه‌ای که جعفری از مراد شرح می‌دهد او در تمام عمر سرکوب شده، گم‌گشته است، امیال اندکی در جوشن باقی‌مانده اما با وجودی که خشمگین است حسرت‌ها عمل به میلس را ندارد و در نهایت تسلیم نظم حاکم است.

این حالت در بقیه شخصیت‌ها از جمله مرد همسایه، ایوب و قهرمان هم تکرار می‌شود. تنها شخصیتی که کمی از انفعال سرباز می‌زند فتانه است که برتشی می‌کند و با پس نمی‌کشد. فتانه سفر، جست‌وجو، مشاهده و خطر می‌کند. در آخر هم روال زندگی‌اش را اندکی تغییر می‌دهد؛ «زن‌شانه‌ای بالا نداشت. فتانه که از حرکت زن عصبانی شده بود جا خود کاری روی پیشخوان برداشت. پایه‌ی آن سنگین بود و با نخ به قاب درپچه پیشخوان بسته شده بود. آن را کشید و محکم گرفت به درپچه و شیشه‌ترک خورد. زن لفظ‌های از جا برید و جیغ بریزی کشید دو باره مشغول کارش شد. فتانه گفت: تو این مستراح یکی نیست جواب بده؟ یا گوشه‌ای پیدا نمی‌شود؟ انگار خودش نبود. جسارت و روی چنین کاری را ندانست؛ مثل این بود که یکی دیگر از توی سرش خشمش را خالی می‌کرد.»

در این میان شخصیت نویسنده مورد جالبی است؛ متوهم و خودشفته. او گمان می‌کند مرکز عالم است و همه در تعقیبش هستند. جنبه مضحک این شخصیت آنجا خود بیست‌نشان می‌دهد که خیال می‌کند به خاطر هوش و زرنگی‌اش است که پیدایشش کرد. فتانه با یک جمله روشن می‌کند که پیداکردنش کاری نداشته. نویسنده از این جمله تلگزی می‌خورد و تلاش می‌کند با عملی به زحم خود انقلابی موقعیت حقیر و محافظه‌کارانه‌ای که برای خود ساخته را سر و شکل دیگری بدهد. خود را تسلیم نظم حاکم کند تا به خیالش جان انسانی را نجات داده باشد. اما هنگام برخورد با پلیس متوجه می‌شود که دیگر دارای هیچ اهمیتی نیست. از گردونه بیرون افتاده و آن دستگیری و تبعاتش هم حاصل یک اشتباه اداری بوده است و پس.

جعفری با آوردن شخصیت نویسنده در جهان رمان خود، وجهه فیگور روشنفکر طبقه متوسط را شرح می‌دهد. انسانی که در قلمرو ایدئولوژی به سر می‌برد و بدان خود کرده. تا آنجا که وضعیت ستم را پذیرفته. در ضمن وی چون به اندازه مردم عادی در جریان رنج زندگی روزمره نیست نمی‌تواند پراتیک داشته باشد. او با پنهان شدن در چهار دیواری و ساختن یک زندگی امن، خود را میان توهمات انتزاعی ذهنش حبس کرده است... جهان - دستگاهی که جعفری در گوازه سربازی رویدادها ساخته به وضعیت عینی انسان امروز بسیار نزدیک است. او در رمان خود از انسان اسیر قدرت می‌نویسد. سوزه‌ای که اسیر سازمان، دولت و کل نیروهای سرکوبگر است؛ فرارخوانده می‌شود تا خود را در تطابق با سوزه‌ها باز یابد و تضمین کند که اطاعت خواهد کرد. همذات‌پنداری با شخصیت‌های داستان مواجهه با این اثر را هولناک‌تر می‌سازد. اینکه فرد در جهان امروز یک موجود تحت سلطه قدرتی بالاتر است و در نتیجه از هر آزادی محروم است مگر آزادی قبول آزادی انقیاد خویش، متن را برای ما هولناک‌تر می‌سازد.

آرمان ملی - مجید غلامی جلیسه:
محمد مهدی ا سما عیلی وزیر پیشنهادی دولت سیزدهم به مجلس شورای اسلامی، در آغاز حضور خود در این کابینه موضوع «ملی شدن صنعت نشر» را در برنامه‌های پیشنهادی خود به مجلس ارائه می‌دهد. شعاری که خیلی زود و بعد از آنکه اسما عیلی بر صندلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تکیه زد، به شعار خودکفایی در تولید کاغذ تقلیل پیدا می‌کند. اسما عیلی در تریبون‌های مختلف وعده خودکفایی در تولید کاغذ ایرانی را فریاد زده و عنوان می‌نمود که تا پایان سال ۱۴۰۲ در تولید کاغذ ایرانی خودکفا می‌شویم و حتی در نیمه سال ۱۴۰۳ به مرحله صادرات کاغذ ایرانی نیز وارد خواهیم شد. این در حالی ست که اطلاعات منتشر شده از سوی وزارت ارشاد، سرگذشت دیگری را روایت می‌کند!

تولید کاغذ ایرانی که سابقه دیرینی در ایران پیش و پس از انقلاب دارد، همواره به دلیل مشکلاتی عدیده نتوانسته است نیاز بازار را هم از جهت تناز و هم از جهت کیفیت برآورده سازد، اما دولت سیزدهم سعی داشت تا با فعال سازی کارخانه و رشکسته کاغذمازندان و کاغذ پارس و حمایت از کارخانه تازه تأسیس دریای شوشتر کارون خون تازه‌ای در شریان‌های فرسوده و رسوب‌کرده این کارخانه‌ها برای افزایش تولید کاغذ جاری کند. این در حالی بود که کاغذهای تولید شده به دلیل کیفیت نامرغوب و فاصله قیمتی اندک‌نسبت به کاغذهای وارداتی، نه‌مورد توجه ناشران و چاپخانه‌ها قرار می‌گیرند و نه خوانندگان کتاب‌بدان اقبالی نشان می‌دهند. چاپخانه‌ها در این بارها به دلیل کیفیت پایین کاغذ - که متوقف شدن چندباره فرایند چاپ و همچنین صدمه‌زین به دستگاه‌های چاپ و بالخصوص سیلندرز چاپ را به دنبال داشت - سر به‌گلایه برآوردند. از سمت دیگر دورریز کاغذ ایرانی موجب می‌شد که عملاً قیمت تمام‌شده این نوع کاغذ با نمونه کاغذهای وارداتی تقریباً هم‌تراز درآید. مشکل اصلی کاغذهای ایرانی تازه‌بعد از صحافی مشخص می‌شد که محصول کتابی بدفرم، موج و تاب‌دار بود. در هر صورت بسیاری از ناشران عمومی پرکار عطای این نوع کاغذ را به لقایش بخشیدند و ترجیح داده با پرداخت مطالبی بیشتر و خرید کاغذهای خارجی با لایح‌های بالکی کتاب‌های خود چاپ و منتشر نموده و به خوانندگانش عرضه کنند.

با همه این اوصاف شعار «خودکفایی در تولید کاغذ ملی» ترجیح‌بند صحبت‌ها و نشست‌های مختلف وزیر ارشاد سابق در دولت سیزدهم بود، به‌شکلی که در ۲۵ آبان سال ۱۴۰۱ طی مراسمی حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، معاون فرهنگی وزیر و همچنین مدیرعامل کاغذمازندان و جمعی از ناشران و اهالی قلم، «آیین شکرانه استعمار تولید و توزیع کاغذ ایرانی» برگزار شد. استعمار شعار کاغذ ایرانی و آیین‌هایش تا به‌آنجا ادامه پیدا کرد که در آذر سال ۱۴۰۲ طی مراسمی «جشن خودکفایی تولید کاغذ ایرانی» برگزار شد، شعاری که البته از خودکفایی در سطح ملی و کلان به خودکفایی در سطح کاغذ کتاب‌های درسی خودکفا شوش که البته آن هم مطابق آمارها و اطلاعاتی که بعدتر وزارت آموزش و پرورش و شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ارائه دادند، در محض تردید قرار گرفت. در حالی که وزیر ارشاد و معاون فرهنگی او یاسر احمدوند با شعار «خودکفایی در تولید کاغذ ایرانی» مشغول بودند، حذف ارز ۴۲۰۰ تومان و اختصاص بی‌برنامه و آشفته ارز ترجیحی، قیمت کاغذ را روز بروز بالاتر می‌برد، موضوعی که موجب شد قیمت کاغذ در دو سال اول دولت سیزدهم (۱۴۰۰ و ۱۴۰۱) بیش از ۵۴٪ افزایش پیدا کند. این رقم بالاترین و سریع‌ترین افزایش قیمت کتاب طی بیست سال گذشته به‌شمار می‌رود.

بی‌رغبتی ناشران به کاغذ ایرانی

متاسفانه طی چند سال گذشته در دولت سیزدهم کمیته تخصصی و توزیع کاغذ وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آمار و اطلاعاتی از نحوه و تعداد کاغذهای تخصصی داده شده ایرانی و خارجی به ناشران اعلام نکرد. آخرین آمار ارائه شده در وب‌سایت این کمیته مربوط به «فهرست تخصصی کاغذ ناشران از آب‌تاپایان اسفند ۱۴۰۱» است. اما به تازگی آماری در «سامانه شفاف‌سازی» وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده که مربوط به فهرست تخصصی کاغذ ایرانی و خارجی به ناشران در سال ۱۴۰۲ و همچنین فروردین تا شهریور سال ۱۴۰۳ است. با نگاهی به این آمار به خوبی مشخص است که ناشران عمومی تقریباً هیچ اقبالی به کاغذ ایرانی نشان نداده‌اند. شاید برای برخی این شبهه پیش‌بیاید که احتمالاً دولت سیزدهم تنها به طیف خاصی از ناشران هم‌فکر کاغذ ایرانی داده است، اما یا دقت در فهرست تخصصی کاغذ می‌بینیم که ناشران پرکار عمومی جبهه انقلاب و ناشران دولتی و یا وابسته به نهاد‌های حاکمیتی هم آنچنان رغبتی به این نوع کاغذ نشان نداده‌اند. بیرواض است که دولت سیزدهم حتی در همراه کردن ناشران هم‌فکر و هم‌سو برای استفاده از کالای ملی و داخلی و بهره‌وری از کاغذ ایرانی برای چاپ و نشر کتاب نیز توفیق نیافتند. از

با استناد به گزارش «سامانه شفاف‌سازی» وزارت ارشاد

شکست پروژه خودکفایی در تولید کاغذ به روایت آمار

عنوان ناشر	تعداد ناشر	تعداد خارجی	تعداد ایرانی
تعداد ناشر	۱۴۱۲	۲۲۵۰	-
تعداد ناشر	۱۴۲۷	-	-
تعداد ناشر	۹۱۶	۴۲۱۰	-
تعداد ناشر	۷۶۰	-	-
تعداد ناشر	۷۰۶	-	-
تعداد ناشر	۶۱۰	۱۰۰۰	-
تعداد ناشر	۵۸۸	۵۰۰	-
تعداد ناشر	۵۲۸	-	-
تعداد ناشر	۵۲۸	۲۰۰	-
تعداد ناشر	۵۰۶	-	-
تعداد ناشر	۷۲۸۳	۸۱۶۰	-

تعداد ناشر برتر مصرف کاغذ خارجی در سال ۱۳۰۲

بر اساس آمار سامانه شفاف‌سازی وزارت

شاخص‌ترین ناشران این جریان می‌توان به انتشارات شهید ابراهیم هادی اشاره کرد، ناشری که به چاپ و انتشار کتب دفاع مقدس می‌پردازد و برخی از آثارش همچون کتاب «سلام بر ابراهیم» قریب به دویست چاپ مختلف خورده است، در سال ۱۴۰۲ تنها ۱۱۰۰ بند کاغذ ایرانی گرفته، در حالی که این انتشارات در همین سال ۶۱۰ بند کاغذ خارجی نیز از دولت دریافت کرده است. انتشارات شهید کاظمی نیز از دیگر ناشران مطرح جریان انقلاب است که آن نیز به چاپ و انتشار کتاب‌های دفاع مقدس مشهور است و در این سال ۲۱۰۰ بند کاغذ ایرانی دریافت و البته در کنار آن ۱۴۱۲ بند کاغذ خارجی هم دریافت کرده است.

انتشارات سوره مهر وابسته به حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی تنها ۲۰۰ بند کاغذ ایرانی دریافت کرده است، در حالی که بیش از دو برابر (۵۲۸ بند) کاغذ خارجی نیز به این انتشارات تخصیص داده شده است. همچنین شرکت چاپ و نشر بین‌الملل از دیگر ناشران وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی ۵۰۶ بند کاغذ خارجی دریافت کرده و هیچ خبری از دریافت کاغذ ایرانی توسط این نشر نیست. انتشارات انقلاب اسلامی وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌... العظمی خامنه‌ای تنها ۱۰۰ بند کاغذ ایرانی دریافت کرده است؛ در حالی که همین انتشارات ۵۰۶ بند کاغذ خارجی دریافت کرده و همچنین ۴۶۰ بند کاغذ خارجی دیگر نیز که به نام انتشارات فقه‌روز که وابسته به انتشارات انقلاب اسلامی است به آن تخصیص داده شده است. کتابستان معرفت از دیگر ناشران شناخته شده و فعال جبهه انقلاب هم ۸۶۸ بند کاغذ ایرانی دریافت کرده است، در حالی که ۵۰۶ بند کاغذ خارجی نیز گرفته است. با مقایسه این دو لیست تخصصی کاغذ داخلی و خارجی مشخص می‌شود که ناشران دولتی و انقلابی متعددی به چشم می‌خورند که به هیچ وجه سمت کاغذ ایرانی نرفته و تنها به دریافت کاغذ خارجی اهتمام داشته‌اند. انتشارات شهرستان ادب از ناشران شناخته شده جریان انقلاب هیچ کاغذ ایرانی دریافت نکرده، در حالی که ۲۸۶ بند کاغذ خارجی دریافت کرده است. انتشارات کتاب چمرکان وابسته به مسجد مقدس چمرکان ۵۰۶ بند کاغذ خارجی دریافت کرده است، مرکز طبع و نشر قرآن کریم ۶۵۳ بند کاغذ خارجی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه قم ۳۹۷ بند کاغذ خارجی، مکتب حاج قاسم ۷۰۶ بند کاغذ خارجی، پژوهشکده شورای نگهبان ۵۰۰ بند کاغذ خارجی، انتشارات ستاره‌ها وابسته به کنگره سرداران شهید استان خراسان ۲۴۶ بند کاغذ خارجی و...

ناشران آموزشی و کمک‌آموزشی

بنابر لیست تخصصی کاغذ ایرانی در سال ۱۴۰۲ به ۵۹۵ ناشر از ۲ بند تا ۲۲۰۰۰ بند کاغذ و در مجموع ۴۲۰،۱۵۴ بند کاغذ تخصیص داده شده است. مطابق لیست دیگری که به تخصیص کاغذ از فروردین تا شهریور سال ۱۴۰۳ اختصاص دارد، ۸۵ ناشر از یک بند تا ۱۷۵۵ بند

ادبیات

نظرات بر مصرف آن: «به دلیل محدودیت منابع، کتاب‌های کمک آموزشی و آموزشی در تمامی مقاطع تحصیلی مشمول کاغذ یارانه‌ای نمی‌شود.» پس چطور است که کاغذ ایرانی که شخص وزیر فرهنگ از آن با عنوان کاغذ یارانه‌ای نام برده و صد البته که در فرایند تولید آن انواع حمایت‌ها و سوبسید‌ها توسط دولت انجام شده است تا این کاغذ با قیمت تمام‌شده پایین‌تری به نسبت کاغذ خارجی در دسترس ناشران قرار گیرد، به این راحتی و با این حجم بالا در اختیار ناشران آموزشی و کمک‌آموزشی قرار می‌گیرد؟ آیا انتشار کتاب‌های آموزشی و کمک‌آموزشی که به شکلی می‌توان آن‌ها را کتاب‌های مصرفی و زمان‌دار نام برد، که در تنها در یک بازه زمانی کوتاه مورد استفاده دانش‌آموزان و دانشجویان قرار گرفته و خیلی زود به چرخه بازیافت برمی‌گردد، امری عقلایی و منطقی است؟

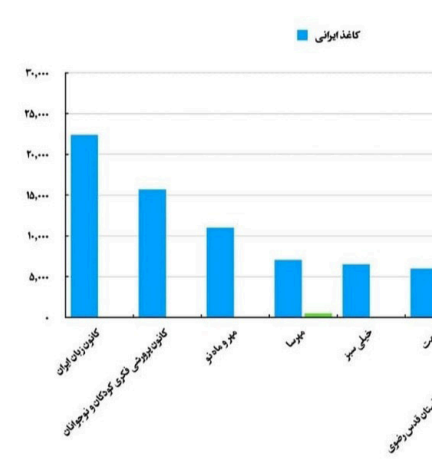
در انتها بد نیست که نگاهی به ۱۰ ناشر اول لیست تخصصی کاغذ خارجی نیز بیندازیم. عمده‌تا ناشران مذهبی، دولتی و شبه‌دولتی و متعلق به جریان انقلاب که ترجیح داده‌اند حداقل بخشی از کتاب‌های منتشره خود را نه با استفاده از کاغذ ایرانی، بلکه با استفاده از کاغذ خارجی چاپ و منتشر کنند، عبارتند از: ۱- شهید کاظمی (۱۴۱۲ بند)، ۲. سایان (۱۲۵۷ بند)، ۳. پیام عدالت (۹۱۶ بند)، ۴. مؤسسه خدمات مشاوره‌ای و پژوهش‌های اجتماعی آستان قدس رضوی (۷۶۰ بند)، ۵. مکتب حاج قاسم (۷۰۶ بند)، ۶. شهید ابراهیم هادی (۶۱۰ بند)، ۷. محراب قلم (۵۸۸ بند)، ۸. راه یار (۵۸۸ بند)، ۹. کتاب چمرکان (۵۰۶ بند)، ۱۰. آیین فطرت (۵۲۸ بند)، ۱۱. سوره مهر (۵۲۸ بند). با نگاه به لیست تخصصی کاغذ خارجی مشخص می‌شود که در مجموع ۴۷ هزار و ۷۲۳ بند کاغذ به ۵۲۶ ناشران تخصیص داده شده است. در رأس این لیست به انتشارات شهید کاظمی برمی‌خوریم که ۱۴۱۲ بند کاغذ به او اختصاص یافته است و در ادامه بیش‌ترین حجم کاغذ خارجی اختصاص یافته به ناشران جریان انقلاب و همسود دولت سیزدهم اختصاص داده شده است. در حالی که برخی از این ناشران همانند مکتب حاج قاسم و یا کتاب چمرکان صرفاً مصرف‌کننده کاغذ خارجی بوده و هیچ کاغذ ایرانی دریافت نکرده‌اند.

خودکفایی و افزایش قیمت کتاب

با پایان کار دولت سیزدهم موضوع خودکفایی کاغذ به عنوان بخشی از دستاوردهای این دولت در بوق و کرنا می‌شود. در حالی است که با نگاه به نام ۱۰ ناشر اول این لیست به خوبی مشخص می‌شود که مصرف‌کننده اصلی کاغذ ایرانی کدام ناشران بوده و با چه نیتی اقدام به خرید این نوع از کاغذ می‌کرده‌اند: ۱- کانون زبان ایران (۲۲، ۴۱ بند)، ۲- کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (۸۳، ۱۵ بند)، ۳- مهر و ماه نو (۵۰، ۱۱ بند)، ۴- مه‌رسا (۲۵۰، ۷ بند)، ۵- خیلی سبز (۵۰۰، ۶ بند)، ۶. کانون پرورش‌های اسلامی آستان قدس رضوی (۲۰۱، ۵ بند)، ۸- قدیانی (۲۵۰، ۴ بند)، ۹- پیام عدالت (۲۱۰، ۴ بند)، ۱۰- نشر معارف وابسته به نهاد رهبری (۰، ۴ بند). این دولت سیزدهم و در دیدار با جناب آقای دکتر سید عباس صالحی دولت کاغذ که قرارداد جدید این شرکت با وزارت آموزش و پرورش نیز از ۳۳ هزار تن کاغذ بوده است، یعنی چیزی در حدود ۶۰ درصد نیاز این وزارتخانه و از طرفی این کارخانه در شش ماهه اول سال، فقط موفق به ۸ هزار تن از این مقدار بود. یعنی تولید این کارخانه گشته است. این قرارداد که بیش از این در تاریخ ۹ خرداد ۱۳۹۹ به سرپرست‌های مختلف کشور اعلام شد، در صورت تحقق کامل تنها می‌تواند ۸۵٪ از نیاز مجموعه کاغذ مورد نیاز برای چاپ و انتشار کتب درسی کشور را تأمین کند که البته با مشکلاتی که این کارخانه در چرخه تولید خود دارد، به نظر می‌رسد این میزان ۵۰٪ نیز کاهش داشته باشد. نیک‌نژاد در گزارش خود به وزیر ارشاد اعلام می‌کند که تولیدات این کارخانه تا پایان سال در صورت تحقق، تنها تکفاف قرارداد این کارخانه با وزارت آموزش و پرورش را می‌دهد و در این میان تعهد می‌دهد که تنها ۱۵۰۰ تن کاغذ در اختیار اهالی نشر بگذارد! یا آذوری می‌شوم که میزان کاغذ مصرفی در حوزه نشر حداقل ۳۰ هزار تن برآورد می‌شود در حالی که این کارخانه تنها می‌تواند حدود ۵٪ کاغذ مورد نیاز این حوزه را تأمین کند! شکی نیست که جشن خودکفایی کاغذ، شواف کاغذی بیش‌نبوده و حتی به شکل محدودی یعنی برای کتب درسی کشور نیز محقق نشده، چه برسد برای اهالی حوزه چاپ و نشر کتاب که امروز بیش از هر زمانی در مصیقه تأمین کاغذ هستند.

تحت لوای شعار خودکفایی کارخانه‌های مختلف کاغذ مانند کاغذمازندان، کاغذ پارس، کاغذ آگرس و ده‌ها کارخانه کوچک و بزرگ دیگر وام و ارزهای کلان گرفته‌اند. در حالی که تاکنون کمترین تأثیری در چرخه تولید و خودکفایی کاغذ نداشته و نراندازند قیمت کتاب کماکان رو به افزایش است. مطابق آمار خانه کاغذ در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ قیمت کتاب ۱۱۴ هزار تومان بوده است که این رقم در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳ با ۳۲٪ درصد افزایش به ۱۵۲ هزار تومان افزایش پیدا کرده است. قابل ذکر است که میانگین قیمت کتاب در شش ماهه اول سال ۱۳۹۶ یعنی درست زمانی که جناب آقای دکتر صالحی سکان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را در دولت دوم آقای روحانی عهد‌دار شدند ۵۰۰، ۱۴ تومان بوده است.

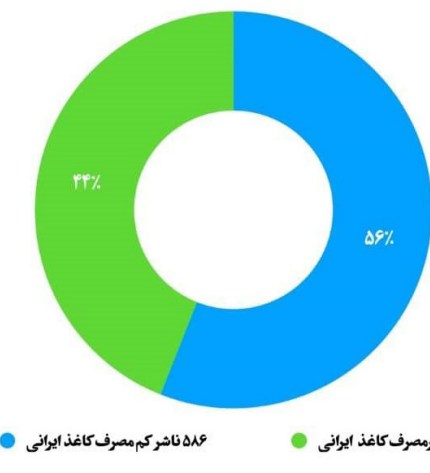
روند افزایش قیمت کاغذ از دور دوم دولت دوازدهم و درست در زمان وزارت شخص جناب آقای دکتر صالحی آغاز شد و متأسفانه طی این سال‌ها تحت تأثیر مسائل مختلف سیاسی و اقتصادی همانند تحریم‌ها، کرونا و... افزایش قیمت کاغذ به شکل فرایند‌های رشد داشت. امری که با کمال تأسف تأثیر نگرداننده‌ای بر تولید و تیراژ کتاب و از همه مهم‌تر سرنانه مطالعه داشته است. رشد فرایند استفاده از فضای آنلاین و شبکه‌های اجتماعی بالاخص بعد از همه‌گیری کرونا و بیشتر مردم از کتاب و کتابخوانی است. موضوعی که متأسفانه در دولت سیزدهم نه تنها چاره‌ای برای آن اندیشیده نشد، بلکه با شعار خودکفایی و صرف هزینه‌های فراوان برای این شعار بدان دامن زده شد. آرزوی تقلیل قیمت‌ها در کشور ما، آرزوی محالی است. اما امیدواریم وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی هرچه سریع‌تر نسبت به تثبیت قیمت کتاب و یا کاهش سرعت افزایش آن چاره‌ای بیندیشد و این مهم تنها پل‌پهیز از شعار زندگی و استفاده از مشاورین و متخصصین کاربلد و دلسوز ممکن است.

نمودار ۱۰ ناشر بر مصرف کاغذ ایرانی در سال ۱۴۰۲

بر اساس آمار سامانه شفاف‌سازی وزارت

آرزوی تقلیل قیمت‌ها در کشور ما، آرزوی محالی است، اما امید است وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی هر چه سریعتر نسبت به تثبیت قیمت کتاب و یا کاهش سرعت افزایش آن چاره‌ای بیندیشد

مقایسه میزان تخصیص کاغذ ایرانی به ناشران

بر اساس آمار سامانه شفاف‌سازی وزارت